

Minister Zdrowia

DLT.050.20.2025.AS
Warszawa, 21 maja 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 9339 Posła Marka Matuszewskiego, w sprawie poprawy sytuacji honorowych dawców krwi w Polsce, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego.

Krwiodawstwo to misja i odpowiedzialność, a świadomość możliwości uratowania komuś życia jest jedną z najistotniejszych wartości honorowego krwiodawstwa, gdyż krew jest najcenniejszym darem jaki może podarować człowiek. Dzięki tak szlachetnym, wrażliwym osobom jak krwiodawcy możliwe jest wykonywanie skomplikowanych operacji, ratowanie zdrowia, a także życia ciężko chorych oraz niesienie pomocy ofiarom wypadków. Dlatego też każde działanie mające na celu uhonorowanie postawy dawców krwi zasługuje na rozważenie. Jednakże decyzje związane z ewentualnym rozszerzeniem katalogu uprawnień przysługujących Honorowym Dawcom Krwi wymagają dogłębnej analizy również w kontekście zgodności z przepisami prawa, które jednoznacznie stanowią, że krwiodawstwo powinno być honorowe i dobrowolne oraz nie może pociągać za sobą jakiegokolwiek gratyfikacji finansowej. Również zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy do państw członkowskich w sprawie ochrony zdrowia dawców i biorców w ramach transfuzji krwi¹ wskazuje, że „oddawanie krwi, osocza lub składników krwi jest uważane za dobrowolne i nieodpłatne, jeżeli jest dokonywane przez osobę z jej własnej woli i nie daje podstaw do jakiegokolwiek zapłaty w formie pieniężnej lub w jakiegokolwiek równoważnej postaci”. Równocześnie należy wskazać, że w dniu 17 lipca 2024 r. zostało opublikowane rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie norm jakości i bezpieczeństwa substancji pochodzenia ludzkiego przeznaczonych do zastosowania u ludzi oraz uchylającego dyrektywy 2002/98/WE i 2004/23/WE tzw. rozporządzenie SoHO, które reguluje między innymi zagadnienia dotyczące publicznej służbie krwi. Ewentualne zmiany w zakresie uprawnień przysługujących Honorowym Dawcom Krwi muszą pozostać w zgodzie z przepisami ww. rozporządzenia, które nakazuje poszanowanie zasady dobrowolnej i nieodpłatnej donacji.

Rola jaką pełnią Honorowi Dawcy Krwi w lecznictwie jest bezcenna. To właśnie dzięki osobom, które z dobroci serca dzielą się częścią siebie możliwe jest ratowanie zdrowia i życia pacjentów wymagających leczenia krwią lub jej składnikami. Mając na uwadze powyższe decyzja o oddaniu krwi powinna wynikać z chęci dzielenia się z innymi, nie zaś

¹ Nr R (95) przyjęte w dniu 12 października 1995 r.

z kalkulacji zysków. Krew nie jest produktem, jest darem dla drugiego człowieka. Jednocześnie doświadczenia wielu krajów wskazują, że pozyskiwane w ramach honorowego krwiodawstwa krew i jej składniki gwarantują pełne bezpieczeństwo i ochronę zdrowia zarówno dawców, jak i biorców krwi.

Jednocześnie publiczna służba krwi stara się doceniać krwiodawców i podziękować im za bezcenny dar, którym dzielą się z potrzebującymi w trakcie oddawania krwi. Stąd uprawnienia, tj.: zwolnienie od pracy, zwrot utraconego zarobku na zasadach wynikających z przepisów prawa pracy, zwrot kosztów przejazdu do jednostki organizacyjnej publicznej służby krwi, posiłek regeneracyjny, możliwość odliczenia od podatku dochodowego darowizny w wysokości iloczynu kwoty rekompensaty, bezpłatne zaopatrzenie w leki objęte wykazami do wysokości limitu finansowania, uprawnienia do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej, w tym do leczenia sanatoryjnego oraz usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach, jak również odznaki przysługujące Honorowym Dawcom Krwi. Dodatkowo wdrożony został program lojalnościowy pn. „Każda kropla jest cenna”, aby docenić ofiarność krwiodawców. Rokrocznie w Światowy Dzień Krwiodawcy oraz Dni Honorowego Krwiodawstwa organizowane są uroczyste obchody, aby podkreślić niezastąpioną rolę Honorowych Dawców Krwi w systemie lecznictwa.

Obecnie realizowana jest kolejna edycja programu polityki zdrowotnej pn. „Zapewnienie samowystarczalności Rzeczypospolitej Polskiej w krew i jej składniki na lata 2021-2026” w zakresie celów szczegółowych: „Utrzymanie stałej liczby świadomych dawców krwi i jej składników”, „Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie honorowego krwiodawstwa”, „Zwiększenie świadomości zdrowego odżywiania wśród krwiodawców”, która stanowi kontynuację realizacji zadań i zagadnień zdefiniowanych w ramach poprzednich edycji programu podejmowanych w latach 2009-2014 oraz 2015-2020. Opracowany przez publiczną służbę krwi program ma charakter długofalowy i w dużej mierze w dalszym ciągu realizuje cele z lat poprzednich, przede wszystkim w odniesieniu do promocji i edukacji w zakresie honorowego krwiodawstwa oraz wzmocnienia wizerunku krwiodawcy poprzez zwrócenie uwagi społeczeństwa jak ważną i odpowiedzialną rolę pełnią w systemie lecznictwa oraz zapewnienie krwiodawcom większego uznania i szacunku za bezinteresowne ofiarowanie własnej krwi dla ratowania zdrowia i życia drugiego człowieka. W ramach ogólnopolskiej kampanii społecznej „Twoja krew, moje życie”, realizowanej wg powyżej wspomnianego programu polityki zdrowotnej, Narodowe Centrum Krwi oraz 21 Regionalnych Centrów Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, podejmują działania promocyjne, edukacyjne i wizerunkowe, którym przyświeca ten sam cel: promocja i edukacja w zakresie honorowego krwiodawstwa oraz wzmocnienie wizerunku Honorowego Dawcy Krwi. W nowej odsłonie kampanii, promującej honorowe krwiodawstwo w latach 2021-2026, podkreślane jest, że Honorowy Dawca Krwi to człowiek wrażliwy na potrzeby innych osób, ponieważ bezinteresownie dzieli się najcenniejszym darem – własną krwią, aby nieść pomoc pacjentom wymagającym leczenia krwią lub jej składnikami. Dlatego, kontynuowane jest budowanie pozytywnego wizerunku krwiodawcy i podkreślanie jego roli w systemie lecznictwa. Publiczna służba krwi stara się, aby poprzez prezentację cech charakteru dawców krwi i emocjonalnych wartości płynących z krwiodawstwa, motywować odbiorców kampanii do jej oddawania. Ideą jest, aby po zetknięciu z kampanią dawcy czuli się dumni z tego, do jakiej wyjątkowej społeczności należą – społeczności Honorowych Dawców Krwi.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Jerzy Szafranowicz
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/